

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 20 Stycznia r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg d. 9 stycznia.

Przez rozkazy dzienne CESARSKIE mianowani: 31 z. m. Dowódzca 17go ekwipażu i okrętu *Emheyten*, kapitan 1ey rangi *Bohdanowicz 1y*, Kontr-admirałem i Dowódcą 2ey brygady 3ey dyw. flotty; Dowódzca 15go ekwipażu i okrętu *Kulm*, kapitan 1ey rangi Fligel-adjutant J. C. M. *Łazarew 2gi*, również Kontr-admirałem i Dowódcą 2ey bryg. 2ey dyw. flotty; — 4 b. m. liczący się w wojsku Jen. major *Zaycow 2gi*, Komentantem Odessy, na miejsce Jen. - maj. *Silina*. — Uwolniony zostaje ze służby, za wyrokiem sądu wojskowego, za nieprzyzwoite stanowi swojemu postępkowi, kapitan załogi Kijowskiej *Jermolowicz*, pozbawiony zarazem rang, szlachectwa i znaku zasług wojennych i niżony do stopnia szeregowego, z prawem wystęgi.

Ukazy CESARSKIE do Rząd. Senatu. 6 grudnia z. m. Przy uwolnieniu ludzi rang niższych, nagradzanych za niezaganną służbę rangami oficerskimi, nie mają odtąd być pobierane żadne z tego względu opłaty; zaległości też, z tego źródła policzające się, zostają darowane.

9 tegoż m. Zuwagi na przełożone przez Ministra Oświecenia powody, zakłady naukowe gubernii Chersońskiej i Tauryckiej, poddane zostają pod zwierzchnictwo Kuratora Szkół Odesskich.

21 tegoż m. Sztabs-lekarsz szpitalów Warszawskich *Rebrow*, otrzymuje stopień Assesora Kollegialnego.

25 tegoż m. Prezydent Hofgerichtu infantyjskiego R. R. St. von *Gine*, na własną prośbę, otrzymuje zupełne od służby uwolnienie.

Zostają mianowani: Rady Stanu: Okręgowi Pocztl-Inspektorowie *Pasenko*, *Protopopow* i *Zolobow*, i Naczelnik oddziału w Departamencie pocztowym *Wasilew*, Rzec. Radcami Stanu.

Z liczby wybranych przez zgromadzenie miejskie Petersburskie kandydatów, Prezesem Sądu Handlowego tutejszej stolicy, Naczelnik oddziału w Departamencie Ministerstwa Sprawiedliwości, Radca Kollegialny *Łysenkow*, a Towarzyszem jego Rządca kancelaryi Departamentu Policji Wykonawczej w Ministerstwie Spraw Wewn., Radca Kolleg. *Lewkowicz*.

31 tegoż m. Sprawujący obowiązki Towarzysza Ministra Sprawiedliwości, pomocnik Sekretarza Stanu, Radca Stanu, Szambelan *Panin*, Sekretarzem Stanu.

1 b. m. Ober-prokurator i Departam. Rządząc. Senatowi *Xłę Łobanow-Rostowski*, Radcą Tajnym.

KRÓLESTWO POLSKIE.

(art. urzęd.)

z Bożej Łaski

M Y N I K O Ł A Y I,

CESARZ WSZECZ ROSSYJ, KRÓL POLSKI,

etc. etc. etc.

Zapatrzywszy się na artykuł gty postanowienia Królewskiego z d. 5 (17) czerwca 1817, o tytułach honorowych;

Chcąc uznać ciągłą wierność ku Tronowi, jaką okazuje były Senator Kasztelan *Alexander Kolumna Walewski*, oraz dadź mu znamienity dowód Naszego wysokiego zadowolenia, z powodu ehłubnego postępowania jego, podczas ostatnich w Królestwie Polskiem zaburzeń;

Na przedstawienie Namiestnika tegoż Królestwa;

Postanowiliśmy nadadź, i niniejszym w rzeczy samej nadajemy, pomienionemu *Alexandro*

wi Kolumnie *Walewskiemu*, byłemu Senatorowi Kasztelanowi, tytuł Hrabiego Królestwa Naszego Polskiego, oraz zalecamy mu nosić go i używać na czele innych swych nazwisk i dostojności, mieć chcąc, aby tytuł takowy, po zeyściu obdarzonego, wbraku prawych pici męzkiej potomków, przeszedł na synowców jego *Mikołaja* i *Konrada Walewskich*, z potomstwem tychże prawem i w prostej linii.

Dan w Petersburgu dnia 1 (13) stycznia 1833 r.

(podpisano) N I K O Ł A Y.

przez CESARZA i KRÓLA:

Minister Sekretarz Stanu: *Stefan Hr. Grabowski.* (T.P.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga d. 10 stycznia.

Gazety nasze udzielają z *Echo de la Frontière*, co następuje: „Gdy Jenerał *Castellane* życzył sobie widzieć Jenerała *Chassé*, zastał go w małej kazamacie, której okna, przez bombę roztrzaskane, właśnie reparowano. Szanowny weteran przyjął go uprzejmie, i zdawał się z przyjemnością słuchać oddawanych pochwał jego i całego wojska waleczności. Ma lat 65, lubo wygląda na starszego, 5 stóp i 7 do 8 cali wysoki. Ciąta swojego już prawie wcale nie może używać, lecz jego dusza zachowała całą swoją dzielność, a jego szlachetna obrona, którą sława jego waleczności uwieńcza, okazuje dostatecznie moc jego charakteru. Powziął był zamiar, z oblegającymi, gdyby opanowali cydadellę, w powietrze się wysadzić. Gdy Król *Wilhelm* o tem się dowiedział, rozkazał mu tego planu zaniechać. Czesłował Jenerała *Castellane* winem szampańskim, co tenże przyjął i pił za jego zdrowie. Gdy mu Jenerał *Castellane* powiedział, że między Francuzkami officerami, którzy w tej chwili mają służbę w cydadelli, znajduje się Kapitan, który w wojnie Hiszpańskiej służył w jego brygadzie, Jenerał *Chassé* życzył go widzieć; gdy tenże przybył, uściskał go, i rozmawiał z nim o kampaniach, które zdawały się go bardzo rozweselać. Przy pożegnaniu dziękował Jenerałowi *Castellane* za jego grzeczność, i wyraził swoją wdzięczność za postępowanie Jenerała *Gérard*. Wyznał niemniej, iż boleść, której doznaje będąc zmuszony do otworzenia bram cydadelli, jest złagodzona, tem przekonaniem, iż Francuzi umieją jego obronę oceniać.“ (G.W.)

— Dnia 12 —

Od czasu, jak Belgowie zmienili Francuzkie woyska na naszej granicy, dowiadujemy się o licznych przekroczeniach naszych granic. — W tych dniach nastąpi powszechna zmiana w stanowiskach naszego woyska. (G.C.)

— Dnia 13 —

Od woyska naszego donoszą, że dowódcy zostali upoważnieni do udzielenia jednej 6tey części ich woyska 14dniowego urlopu. Co jednak dopiero po 15 b. m. może mieć miejsce, do którego to dnia zmiana stanowisk woyskowych uskutecznią zapewne będzie.

W roku przeszłym przybyło do *Flessyngi* 1,256 kupieckich okrętów, a 1,166 odpłynęło; z wyjątkiem kilku okrętów, do innych portów przeznaczonych, wszystkie te okręta udały się ku *Antwerpii*.

— Dnia 14 —

Listy prywatne z *Londynu* donoszą: — „We wszystkich okręgach głośnie zadziwienie spostrzegać się daje, że gabinet Angielski dozwala, aby mężny *Chassé*, z swojemi rycerskimi żołnierzami, do Francji byli zaprowadzeni. Zbierają wszędzie

składki na korzyść rannych Hollendrów, i dla pozostałych rodzin po poległych. Na dowód przyjaźnych uczuć Anglików może służyć, że litografowane portrety Jenerała *Chassé*, po 5 funtów szterlingów płacono. (G.W.)

Bruxella d. 12 stycznia.

Porobiono tu zakłady, że przed dniem 1go maja będzie Skalda otworzona, w sposobie dobrowolnego porozumienia, lub przemocą.

W Gandawie aresztowano onegdaj w nocy obywatela Brialmont i odprowadzono do więzienia. (G.C.)

HISZPANIA.

Madryt d. 1 stycznia.

Z rozkazu Królowey Jeymości, zgromadziły się niżej wyrażone osoby, dnia 31 grudnia, w pałacu królewskim, gdzie P. Francesco del Pino, minister sprawiedliwości, następujący akt odczytał: „Zaręczam i zaświadczam niniejszém, że wezwany byłem, na rozkaz Królowey, przez pierwszego Sekretarza Stanu, Prezydenta Rady Ministrów, do znajdowania się dziś na pokojach Króla Jmci, gdzie przypuszczony byłem przed południem, a tam zastałem następujące osoby: *Arcey-Biskupa Kardynała z Toledo, P. Franciszka Castanos, Prezydenta Rady Królewskiej, P. Franciszka Zea Bermudez, Prezydenta Rady Ministrów; tudzież wszystkich innych Ministrów i znaczną liczbę osób wysokiego stopnia. W przytomności osób wszystkich, wręczył mi Król Jmć własnoręcznie napisaną deklaracyą, którą mi J. K. M. rozkazał odczytać, co uczyniłem wyraźnym głosem, aby od wszystkich została zrozumianą. (Następują słowa deklaracyi, umieszczoney w poprzedzającym, 8 N. Kur. Lit. a dalej:) Zapytałem się całego grona przytomnych: czyli takową dokładnie zrozumieli; wszyscy odpowiedzieli, iż zrozumieli zupełnie. Po ukończeniu tego aktu, deklaracyą tę kazał Król złożyć w archiwum sekretaryatu; w dowód czego, wydałem tegoż dnia niniejsze świadectwo w Madrycie 1832.*

— Dnia 3 —

Dzisiejsza Gazeta Nadworna zawiera następujący, dnia 1 t. m. datowany, przez Królową podpisany dekret, do pierwszego Sekretarza Stanu i Prezydenta Rady: „Na zgromadzeniu Stanów przez Dostojnego poprzednika mego, Don Carlosa VIgo zwołaném, oraz w pałacu Buen-Retiro w r. 1789 odprawianych naradach, żądano przywrócenia dawnego następstwa tronu płci żeńskiej, jakiego porządek przez dekret z d. 10 maja 1713 zaprowadzonym został, i który przez prawo 2, tytuł 15, oddział 2, zatwierdzonym i nświęconym był. Na takowy wniosek odpowiedział Król, mój Dostojny poprzednik, iż wyda rozkazy, aby udzielono w takowych przypadkach zwyczajną pragmatyczną sankcyą. Z tém wszystkiém spowodowały Króla różne względy na okoliczności czasu, że układy, dotyczące się tej sprawy, chociaż takowe przez zatwierdzenie stanów, swoją prawną ważność osiągnęły, wstrzymywał u siebie; zaś poruszenia, jakie w tym samym roku w Europie, a później i na Półwyspie nastąpiły, były przyczyną, że owe postanowienie zostało w ukryciu dotąd, aż Król, mój drogi i kochany małżonek, dnia 29 marca 1829 r., takową sankcyą pragmatyczną, na wieczną pamiątkę i wykonywanie tejże ogłosił rozkazem. — Wspierając się na udzielonych zamiarach Króla, i zważając, że okoliczności, które zatrzymanie dekretu spowodowały i przedłużyły, już zupełnie ustały; rozkazałam, za zgodzeniem się J. K. M., aby rozprawy Korteżów z roku 1789, o bezpośredniem następstwie tronu, i wyrzeczone w tych rozprawach, względem tego przedmiotu widoki, jako dla kraju ważne dokumenta, dosłownie drukiem ogłoszone zostały.”

— Protestacya Króla przyjętą została w całej stolicy, z największym zapałem najwyższej radości. Wczoraj umieszczono takową w naszej gazecie; okrzyki: Niech żyje Król! niech żyje Królowa! precz z Karolistami! rozlegały się po wszystkich ulicach Madrytu. Nasze ministerjum jest te-

raz urządzone; lecz mówią, iż w tym składzie nie może potrwać długo, gdyż jeszcze wielkie zachodzą nieporozumienia między P. Ofalia i P. Zea; a nawet Królowa, niekontenta z ostatniego, ponieważ często sprzeciwia się każdemu rodzajowi reformy. (G.C.)

FRANCYA.

Paryż dnia 9 stycznia.

Xiążę Aumale z największą gorliwością poświęca się naukom w Collège Henry IV.

Monitor ogłosił Król. rozporządzenie, na mocy którego w Brest, Toulon i Rochefort, założone w r. 1819 przez ówczasowego Ministra marynarki, Barona Portal, écoles de maistrance, w których dozorczy i majstrowie, mający kierować robotami różnych rzemieślników, do budowania okrętów należących, wykształceni zostają, nowe urządzenie otrzymają. Admirał Rigny, teraźniejszy Minister marynarki, chce marynarkę Francuzką podnieść na wznioślejszy stopień wydoskonalenia.

Opłata pocztu listowej do Hiszpanii została podwyższoną; ten środek ma styczność z nowemi urządzać się mającemi związkami pocztowemi, między Francją i Hiszpanią.

Jeden dziennik donosi, że Minister Barthe zamierzał skonfiskować najnowsze pisemko P. Chateaubriand, i tylko na wyraźne żądanie Króla odstąpił od tego zamysłu.

Wystawienie pomnika na cześć zmarłego P. Kazimierza Periera, polecono Architektowi Panu Leclerc, członkowi Instytutu. (G.C.)

— Dnia 10 —

Słychać o nowej konwencyi, między Dworami Paryżkim i Londyńskim zawartej, w celu prędkiego załatwienia sporów między *Don Pedrem* i *Don Miguelem* w Portugalii. Mówią także, iż wczoraj rano Poseł Brezylijski, pokazywał list jednemu z tutejszych najpierwszych bankierów, który zawiera wiadomość, iż obadwa gabinety postanowiły działać na korzyść *Donny Maryi*.

Dzienniki opozycyjne i ministeryalne zároveň nie są zadowolone mową P. *Mauguin*.

Rząd, jak mówią, miał nakazać ocenienie wartości zabranych pod embargo okrętów Hollenderskich; ma to nastąpić w skutku nowo zawartych dyplomatycznych układów, stosownie do których takowe środki, równie i w Anglii przedsięwzięte zostały.

Francuzko-Katolicki Kościół, założony przez Xiędza *Chatel*, pomnaża coraz bardziej liczbę swych stronników; o czém z następujących statystycznych podań przekonać się można: w r. 1830 nikt z tej sekty nie był pochowany, jednego ochrzczono, a 4ch zaślubiono. W roku 1831, 11 pochowano, 197 ochrzczono i 184 było zaślubin; w 1832, 100 osób było pochowanych, 225 ochrzczonych, a 251 zawarto małżeństw.

— Dnia 11 —

Nowa, tak nazwana, romantyczna szkoła, nabiera co raz większego popędu i siły. Powszechna chęć obudziła się z tego względu do języka Niemieckiego. Xięgarstwo Niemieckie może ztąd nie małe odnieść korzyści.

Onegdaj rano rozstał się z tym światem, w bardzo podeszłym wieku, sławny Matematyk *Legendre*; stosownie do jego woli, ciało jego ma być pochowane w *Azeteuil*, w sposób jak nayskrupiejszy.

Na przedmieściu S. *Antoniego*, robią teraz studnię Artezyjską.

W dniu 17 b. m. spodziewany jest powrót Króla z całą rodziną do *Paryża*.

Wczoraj Hrabia *Appony*, Poseł Austriacki, odwiedził Xięcia *Broglie*, gdzie wszczęła się rozmowa o wstrzymaniu przez Hollendrów Austriackiego okrętu, powracającego z *Antwerpii*, którą opuścił dnia 6 stycznia. Późem Poseł Austriacki oświadczył, iż nie wątpi, aby Dwór jego nie nastawał przy pierwszej sposobności na Hollandyą o dopełnienie traktatu d. 15 listopada,

o ile takowy ściąga się do wolności żeglugi na Skaldie. Z tego powodu wnioskuje prędkie ukończenie Belgijsko-Hollenderskiego sporu: nie zdaje się bowiem, aby Rząd Hollenderski nie chciał zważyć i na Austrii przedstawienia.

Król Hiszpański, pomimo sprzecznych wieści, przychodzi ciągle lubo z wolna do zdrowia. Królowey udało się dwóch niezgodnych z sobą Ministrów PP. *Zea* i *Ofalia* pogodzić, i ostatni, posiadając zupełną przychylność Królowey, kontentuje się drugiem miejscem w gabinecie. Na nowy rok nowe zaszczytne zmiany między urzędnikami; prawie wszyscy *Alcudes de Casa y Corte* (Sędziowie Kryminalni) oddaleni zostali. Hrabia *Raineval* Poseł Francuzki, i Kawaler *Lieberman*, Poseł Pruski, złożyli Królowey listy od swych Monarchów do Króla *Ferdynanda*. (G.W.)

Od dnia 24 z. m. zjawiała się znowu cholera w jednej wsi departamentu Mozy, gdzie już wiele osób z tej zaraźliwej choroby umarło.

Jenicy Holendersey rozlokowani będą w Hesdin, Bethune, Aire i St. Omer; w ostatniem miejscu mieszkać będzie Jenerał Chassé z swoimi oficerami sztabowemi.

Jenerał Erlon zdał dowództwo w zachodnich Departamentach, Jenerałowi Mennier, z powodu, iż jako Par Francyi chce mieć udział w posiedzeniach Izby Parów.

Ta sama gazeta czyni uwagę, że gabinet Londyński nie koniecznie dobry wybór uczynił, w przeznaczeniu Pana Stratford Canning na Posła do Petersburga. — Poseł Angielski w Petersburgu otrzymuje, równie jak w Wiedniu, rocznie 13,000 funtów szterlingów dla utrzymania blasku swej godności.

Utrzymują tu, że syn Xięcia Wrede, wysłany został do Petersburga, w celu porozumienia się względem Greckiej pożyczki, która codziennie znajduje więcej trudności.

— Dnia 12 —

Według nadeszłych z *Blaye* wiadomości, nie używała Xiężna od kilku już dni żadnej przechadzki po wałach.

Hr. Pozzo di Borgo oczekiwany tu jest z końcem tego miesiąca, z Londynu.

Półkownicy Auvray i Lafayette, mianowani zostali Jenerał-Majorami.

Do Tulonu nadeszły znowu rozkazy, aby przyspieszono uzbrojenie okrętów, które mają przywieść wojska z Grecyi. — Przeciwnie tym rozkazom rozechodzą się wieści; zapewniają, że na te okręty wsiadają nasze wojska, które też odprowadzą do Grecyi, w celu wzmocnienia stojącego tam naszego korpusu; rozkazy te nadesłano bardzo śpiesznie przez telegrafy, i zdają się to wykonanie przynaglać.

Proces Pana Andlan z liwerantem Wincentym Nolte, względem dostawienia dla Xięcia Karola Brunświckiego trzewików, ładownic i t. p., został teraz rozstrzygnięty. Skarżący P. Andlan, wypłacił 50,000 franków; z tych ma Noltowi powrócić 30,000 fr., a 20,000 zatrzymać, jako wynagrodzenie. (G.C.)

Wczoray P. Dupin dał wielki obiad, na którym znajdowało się wielu deputowanych; a ni zabawie wieczornej znajdował się także Minister spraw zagranicznych, który z P. Dupin miał długą rozmowę.

Dziś rano wysłano stąd 200 kawalerzystów do *Clichy*, dla przywrócenia tam porządku. Większość mieszkańców oświadczyła się za Xiędzem *Anzou*, który był Plebanem przy tamecznym Francuzko-Katolickim kościele, teraz przez władzę miejscową zamkniętym.

W *Brest* odebrano d. 7 b. m. rozkaz niezwłóznego uzbrojenia 30 okrętów liniowych. Mówią, iż mają być przeznaczone na wyprawę do *Hayty*.

Nantes d. 7 stycznia.

Uwolnienie Panien *Duguigny* nastąpiło na zasadzie, iż żadna z osób przez nie ukrytych, nie aległa wyrokowi sądowemu. Obrona P. *Hennecquin* w tej sprawie była bardzo świetna. (G.W.)

ANGLIA:

Londyn dnia 11 stycznia.

Nasi dyplomacyjni i konsularni ajenci za granicą, kosztowali nam w roku 1831 256,190 funtów szterlingów. Te wydatki, jak słychać, mają być zmniejszone o sześćdziesiąt kilka tysięcy funt. szter.

Onegday przybyły jedna Angielska i dwie Francuzkie fregaty, od uścia *Skaldy* do *Jarmouth*. (G.W.)

Ajent giełdy tutejszey donosi z Antwerpii: „Dwadzieścia dwa okrętów neutralnych, które zostały zatrzymane w Bath, otrzymały pozwolenie do odpłynienia; w tutejszym porcie stoją teraz jeszcze 3 neutralne okręty: jeden austriacki i 2 hanowerskie: ponieważ przybyły tu przed 30 listopada, więc spodziewamy się, że admirał floty hollenderskiej, nie będzie tymże wzbraniał odpłynąć.”

W gazetach wczorayszych czytamy: „Mniemają powszechnie, że ministrowie, z powodu nie-szczęsnego stanu w Irlandyi, zamierzają przedsięwziąć stanowcze środki. — Towarzystwa, jakie się tam nie dawno pod imieniem „Irlandzkich ochotników,” utworzyły, mają być niezwłocznie zniesione przez odezwę, w której wyrażono będzie, iż każde jey treści nadwergężenie, uważane będzie za zdradę kraju, i według tego karane; posiłki dla wzmocnienia tam stojącego wojska, będą tamże wysłane. — Mianowicie posłane tam będą dwa pułki jazdy.”

Piszą z *Nenagh* w Irlandyi z dnia 8 t. m.: „Znajdujemy się w zupełnej mocy stronnictwa antiunionistów, różnych fanatyków i ich adherentów, których krwi chciwy umysł, przeciw wszystkiemu tchnie zemstą; krótko mówiąc, w całym kraju panuje prawie domowa wojna.”

Z Irlandyi nadchodzą ciągle wiadomości, jak zwyczajnie, zasmucające, tém bardziej, że cholera wybuchała w tym kraju nanowo, i większe czyni spustoszenia, niżeli pierwszą razą.

Lord Nugent, nowy namiestnik wysp Jońskich, przybył dnia 29 z. m. do Korfu; wydał proklamacyą, która powszechną radość sprawiła; donoszą, iż mówi w niej o usunięciu nadużyć, o dobrych prawach, o niepodległym prawodawstwie, słowem, o rzeczach, o których nam się ani śniło, jak długo pod opieką Anglii zostajemy. Już dozwolił Jego Wysokość wolnego związku ze wszystkimi okrętami Grecyi; a, jak twierdzą, oddalić ma wkrótce wszystkich urzędników, przybyłych z Malty i Sycylii, na których miejsce ma osadzić rodowitych krajowców; także w marynarce mają być na przyszłość, zamiast Sycylińczyków, pomieszczeni rodacy. Pałac książęcy, który poprzednik jego zbudować kazał, przeznaczył J. Wysokość na seminarium; nareszcie, zniewdziwszy wszystkie instytuta, przyobiecwał słusznym żądaniom dogodzić. Na wstępie wspomnioney proklamacyi, godne są uwagi następujące słowa: „Pomyślność i dobre powodzenie niepodległej narodowości, są zupełnie zgodnemi z wdzięcznością i przychylnością, które przynależą krajowi większemu, za udzieloną opieką od mniejszego przynależną; tym zgodniejszy jest takowy sposób myślenia ludu, przy nierozłącznym związku Jonii z W. Brytanią. Związku tego ustalenie, oraz niezaprzeczone utrzymanie będzie moim obowiązkiem.”

Onegday wypłynął z Deal statek parowy *Dee* do Skaldy. Należące do połączonej floty fregaty *Castor* i *Stag*, wyszły dnia 8 t. m., w celu krążenia, a fregaty *Arjane* i *Calypso* do *Cherbourg*, zaś okręt *Southampton* do *Scheernes*; okręty *Donegal* i *Satellite*, zabrały w tym miesiącu kilka okrętów hollenderskich. Teraz stoją jeszcze w Deal Angielskie okręty: *Revenge* i *Talavera*, oraz francuzkie okręty: *Syrène*, *Melpomène* i *Creole*. (G.C.)

— Dnia 12 —

Wieść o konferencyi na stałym lądzie, do ukończenia Belgijsko-Hollenderskich spraw, co raz więcej znajduje wiary.

Dziennik *Globe* pisze: „Nad wszelkie oczekiwania rząd Hiszpański nie przestaje ciągle być

przeciwnym sprawie *Don Pedra*. Admirał *Sartorius* otrzymał tymczasowy rozkaz opuszczenia zatoki *Vigo*; te same rozkazy odebrał później i winnych portach Hiszpańskich.

Oboje Królestwo przybędą do miasta d. 26 b. m., a dnia 29 zagai zapewne Król osobiście parlament, poczem w kilka dni ma powrócić do *Brighton*. Dzień 21 przyszłego miesiąca ma być przeznaczony do zupełnego opuszczenia *Brighton* przez dwór Królewski.

Królowa, jak wiadomo, uwolniła od pełnienia obowiązków Szambelana, hrabiego *Hove*, z powodu, iż należał do liczby głosujących przeciw reformie, i przez długi czas nikogo na jego miejsce nie mianowała, nareszcie, jak to już donieśliśmy, oddała ten urząd stronnikowi reformy hrabiemu *Deubigh*.

Margrabiowie *Cleveland* i *Staffort*, mają być wyniesieni do Xiążęcy godności. (G.W.)

Na ostatniem zgromadzeniu w Dublinie, zaproponował P. O'Connell dwa postanowienia, te same, które Xiążę Leinster, jako ówczesny prezydent na zgromadzeniu Dublińskich ochotników, dnia 1 marca 1782 r. (gdyż jeszcze Irlandya posiadała właściwy parlament), był przedłożył; treść ich jest taka: „Wielka Brytania i Irlandya są krajem nierozdzielny, i takim pozostać muszą, pod panowaniem jednego i tego samego Króla, przy używaniu równych swobód i ustaw. Że obowiązkiem jest każdego dobrego obywatela, przykładac się do utrzymania związku obywateli krajów. Te propozycje przyjęto jednogłośnie. (G.C.)

PORTUGALIA.

Lisbona d. 19 grudnia.

Gorliwnie, z jaką *Don Miguel* przyspiesza swe czynności, zdaje się dowodzić obawy jego względem wypadku interesów Portugalskich. Obawia się także poróżnienia z rządem Francuzkim, gdyż jego artyllerya zatopiła okręt Francuzki na rzece *Duero*; jakoż bryg Francuzki *le Cuirassier* przybył tu z *Brestu* z depeszami do Pana *Santarem*. Dalej *Don Miguel* jest przekonany, iż negocjacje między Francją, Anglią i Hiszpanią, nie na jego korzyść rozpoczęte zostały; z tego powodu stara się on stanowczo działać; dnia 21, jak mówią, uda się do głównej kwatery; 22 szturmować każe do *Porto*, a dnia 24 spodziewa się wrócić do stolicy. (G.W.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Xiążę Reichstadt. — Pod tym napisem Berliński Polityczny Tygodnik, zawiera co następuje: „Wkrótce wyjdzie w Paryżu Biografia Xięcia *Reichstadt*, przez byłego Ministra *Karola X*, Pana *Montbel*. Autor opowiada w tém dziełku, że wkrótce po jego przybyciu do Wiednia, przyjechał tam pewien znakomity mąż, pozornie z zupełnie inną misją wysłany, celem robienia Xięciu *Reichstadt* propozycy, które jednak po kilkakrotném usiłowaniu na niczem spełzły. Najważniejsze artykuły Konstytucyi, nowemu Cesarzowi ofiarowanej, były następujące: Cesarzowska godność jest dziedziczną. Cały zarząd podlega jego kierowaniu. Religia Katolicka, jako przez większość Francuzów wyznawana, jest panującą. Budżet zwyczajnych wydatków głosują na lat kilka. Monarcha może wybierać dziedzicznych parów, rozdawać tytuły i ordynacje. Prawo wybierania reprezentantów, zostaje rozciągnięte na wszystkich Francuzów, obywatelskie prawa posiadających, i podatki płacących. Żaden z wyborców nie podlega złożeniu przysięgi. Wybieralnymi są 30 wyborców obwodu, którzy największe podatki płacą. Wybrani nie może być zewnątrz własnego obwodu zamieszkałym. Wolność druku, co się tyczy politycznych przedmiotów, pytań rządowych, poruszeń wojska, dla miasta Paryża zostaje pod dozorem 5 parów i 5 de-

putowanych, dla departamentów zaś pod 3 członkami z *conseils généraux*; sądy przysięgłych wyrokuja o przekroczeniach przeciw tym postanowieniom. Te propozycje przedłożono Xięciu *Metternich*, końcem udowodnienia chęci rządzenia, nie prawienia teoryi (*qu'on voulait faire gouvernement et non de la doctrine*). Cesarz Austriacki miał na to odpowiedzieć: „Nigdy dobrowolnie nie uczynię kroku niezgodnego z moimi zasadami. Znadto kocham mego wnuka, abym go miał wystawiać na polityczne doświadczenia.“ Xiążę *Reichstadt* odpowiedział: „Niechcę być igrzyskiem stronnictw.“ Xiążę *Metternich*: „Jest to wcale fałszywa myśl, chcieć przywócić *Bonapartyzm* bez *Buonapartego* (*faire du Buonapartisme sans Buonaparte*).“ Nie wiemy, czy zupełnie, czy po części jest to opowiadanie prawdziwem, zawsze jednak zasługuje na uwagę. (G.C.)

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

1. Виленская Казенная Палата объявляет, что в оной по Ревизскому Оспавлению имѣюща двѣ порожнія Столначальниковъ Канцеліи, одна по Рекрутскому Столу съ жалованьемъ 600 р., а другая по Ревизскому съ жалованьемъ 950 р.; почему еспли кто изъ способныхъ къ дѣлопроизводству чиновниковъ желаетъ занять сіи мѣста, то явилисьбы въ Казенную Палату, съ представлениемъ засвидѣльствованій шѣхъ мѣсѣвъ въ коиъхъ продолжали служеніе о способностяхъ и поведѣніи своемъ. Генваря 14го дня 1833 года.

Совѣшникъ Лега.

Секретарь Федосій Гайко. (82)

3. Оświadczenie imieniem JW. Dymitra Graffa Zubowa Jenerała woysk Rossyyskich czyni się z takiego zdarzenia: W. Alexander Stefankiewicz Radzca Honorowy i Kawaler, zlokował w kassie Szawelskiej Graffa Zubowa, na dwa obligi dwie summy, jedną rub. sr. 900, drugą rub. ass. 4.000; od obu tych summ procent w czasie byłych zamieszau, płaconym byłz niemógł, i od roku 1830 stycznia 17 dnia zalega. Po wróceniu spokoyności, gdy W. Stefankiewicz niezgłaszał się po odebranie procentow, i tylko wypłacić polecił rubli sr. 40, kassa Grafa Zubowa przywoziła na przeszłe kontraktu Wileń, między innemi i dla W. Stefankiewicza procent będący i dziś w pogotowiu do wypłaty w każdym czasie; ale W. Stefankiewicz ówczasowie w Wilnie niebył, i pieniądze nieprzyjął; a gdy i dotąd wypłaty procentów nierekwiruje, a termin roczny do płacenia procentów Ukazem 1832 stycznia 15 dnia przepisany upływa, więc podpisany imieniem JW. Graffa Zubowa wiadomia W. Stefankiewicza, iż w każdym czasie procenta sobie należne, czy to z kassy Szawelskiej, czy też w Wilnie od podpisanego otrzymać może, i zaliczone mieć będzie, które, że są w gotowiznie, dla przekonania prezentują się w ilości rubli sr. 122 i assygnacyami rub. 720. Wilno 12 stycznia 1833 r. Bogusław Peżarski.

Roku 1833 msca stycznia 12 dnia, przed Sądem Powiatowym Wileńskim stawiają osobiście W. Bogusław Peżarski Adwokat i by Cywilney Wileńskiej, takowe oświadczenie przy prezentacyi summy rubli srebr. sto dwódziesiąt dwóch i assygnatami rubli siedmset dwódziesiąt, po rezolucyi Sądowej wpisać do protokołu po dał. Assessor Jan Pisanka.

Wileń. P. Sądu Regent Tomasz Stempkowski. (5)

	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r.	Stan powietrza.
Obserwacje meteorologiczne.	d. 18 o 2 wieczor.	27 cal. 7,4 lin.	— 2 stopni.	Zachodni.	Pochmurno.
	d. 19 o godz. 7½ rano.	27 — 4,3 —	— 4 — —	Południowy.	Śnieg.
	d. 20 — — —	27 — 2,5 —	— 1½ — —	Południowy.	Śnieg.

DODATEK